

တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ် မ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအလံာ်ကဘျးက့

ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကနူးကန့ၣ်ဆူ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံတၢ်ကနူးကန့ၣ်အအိၣ်

မ့ၢ်န့ၣ်အိးတၢ်ကနူးကန့ၣ်ဘၣ်ဃးမ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါပဒိၣ်အတၢ်မၤလိာ်တခါခါ, လိာ်ကဝီပဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဖှၣ်စိမိၤအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤ ဝံၤမၤတတ်ၣ်ဝဲတသ့ၣ်န့ၣ်ခါ. တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤမၤစၢၤဝဲတသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပမၤ အိၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်အကလီၤလီၤ.

တၢ်ကရၢကရိဘၣ်ဃးတၢ်ယုယိထံတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤ မ့ၢ်ကရၢသဘျးဒီးတက့ၢ်မဲာ်ပုၤနီတဂၤဘၣ်, ယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးဘျီရဲမၤဝံၤတၢ်ကနူးကန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအ ပဲာ်ဟံၣ်ထီၣ်လၢပုၤကမ့ၢ်အကျိၤ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီး မ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါ ကမ့ၢ်စိကမိၤခွဲးယာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကမ့ၢ်စိကမိၤခွဲးယာ်တဖၣ်န့ၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီး -

- မ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်လၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးဝဲၤကျိၤတဖၣ်, သဲးအတၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမိၤလၢကီၢ်ဝဲၣ်တဘျီအပူၤ ဒီး ကမံးတံးလၢအိၣ်ဒီးစိကမိၤတဖၣ်အကျိၤ
- လိာ်ကဝီပဒိၣ်တၢ်ပတၢ်ပြုးလၢပၣ်ယုၣ်ဒီး ဝုၣ်ဒိၣ်ဝုၣ်ထီတဖၣ်, ဝုၣ်ဖိဝုၣ်ဆၣ်တဖၣ်, ဟံၣ်ကဝီပုၤပၤဆၢတၢ်တဖၣ်-ဒီး
- ဖှၣ်စိမိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် တၢ်လၢအယုသ့ၣ်ညါဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

ကရၢလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤ ယုသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်မၤတၢ်ဆၢတတ်ၣ်လၢတၢ်ညီန့ၣ်မၤအိၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါ လၢကမ့ၢ်စိကမိၤ ခွဲးယာ်တဖၣ်အကျိၤ ဒ်သိးကထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ် မ့ၢ်တၢ်အံၤဖိးသဲးကစိဒိခါ, တီၢ်တြဲးဒီးအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အခါလိာ်တၢ်ကစိဒိခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကနူးကန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်မၤလိာ်လၢကမ့ၢ်အဂီၢ်ဒ်အမ့ၢ်-

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့
- တံစိာ်တိာ်
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
- တၢ်ဒိသးဖိသ့ၣ်ဝဲၤကျိၤ
- ဟံၣ်ဇိးယိဇိး
- ထီပုၤယိာ်ပုၤတၢ်ဒုးယာ်လိာ်
- လိာ်ကဝီပဒိၣ်
- ဖှၣ်စိမိၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤ တၢ်လၢအယုသ့ၣ်ညါဝဲတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်အိၣ်တမံၤမံၤခါ.

တၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်ဒ်သိးလၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပယုယိထံသ့ၣ်ညါအိၣ်တန့ၢ်ဘၣ်-

- ပုၤတဂၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အမ့ၢ် စုတးတဖၣ်, ကျးသ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤလၢမၤမ့ၢ်မၤဝဲၤတဖၣ် ဒီးပုၤလၢပဒိၣ်ပယုၤသ့ၣ်တဖၣ်
- တၢ်ဆၢတတ်ၣ်လၢပဒိၣ်ပုၤဘၣ်မ့တၢ်ဒါတဖၣ်မၤဝဲ, သဲးတၢ်မၤလၢဘၣ်ဃးဒီးကီၢ်ဘျီတဖၣ် ဒီးပုၤဘၣ်မ့တၢ်ဒါအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ်တစီ
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကီၢ်ဘျီကဘၣ်ဘျီရဲဝဲ ဒီးစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ကရၢဖိတဖၣ်ကဘၣ်မၤဝဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢယံာ်န့ၣ်ဒ် ၁၂ လၢ (တနီၤအိၣ် ဝုၣ်ကိးဒီးတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ)

ပမၤစၢၤန့ၣ်တသ့ဘၣ်တစီ, ပကကျိးစးဆဲးကျိးဟ့ၣ်န့ၣ်ဆူပုၤလၢအမၤဝဲသ့တဂၤအအိၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အံၤ မၤစၢၤဝဲဒၣ် ပုၤလၢန့ၣ်စိကမိၤခွဲးယာ်လၢကမ့ၢ်စိကမိၤတဖၣ်ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်အတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤ အကျိၤအကူၢ် လၢကနူးဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ်ကယံာ်မ့ၢ်ပုၤအိၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်အိးစၢ်ဩလ်ယါအပူၤ ဒ်ပမံးတၢ်အသိး, တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီတခါ ဒီး ယုဒုး အိၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်အစၢၤ လၢအဖိးမံလိာ်သး လၢတၢ်လဲလိာ်အဂီၢ်, လၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်လဲၤကျဲတပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်, တၢ်မၤကျိၤကျဲ, တၢ်နဲၣ်ကျဲဒီးတၢ်ဘျီသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိး ကတြီ အာဝဲ တၢ်ကီတၢ်ခဲတခါယိသ့တမၤကဒီးအသးဆူညါတဘျီလၢတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤ အတၢ်မၤစၢၤအကျိၤအကူၢ်န့ၣ် မၤစၢၤဝဲကလီ ဆူပုၤကိးဂၤဒဲးလီၤ.

နတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်လၢနဟံၣ်ဖျါအိၣ်အံၤ အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၢကစိဒိခါ.

တၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအယုယိထံသ့ၣ်ညါတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အံၤ အတၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢကဘၣ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၢဝဲယံးယီၣ်ဒိၣ် လၢ ပတၢ်သိၣ် တၢ်သိအတၢ်ပၤဆၢအဖိလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်အံၤမ့ၢ် နတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ဒီးနနီၢ်ကစၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်သ့အိၣ်ထဲဒဲၣ်လၢ တၢ်သမံသမိးကွၢ်ဒီးယုယိထံသ့ၣ်ညါနတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်ခါ, မ့တမ့ၢ်တစီ ဖဲအလီၤအိၣ်ဝဲလၢသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သိယုထီၣ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်ခါလီၤ.

နကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်ကနူးကန့ၣ်ဒ်လဲၣ်.

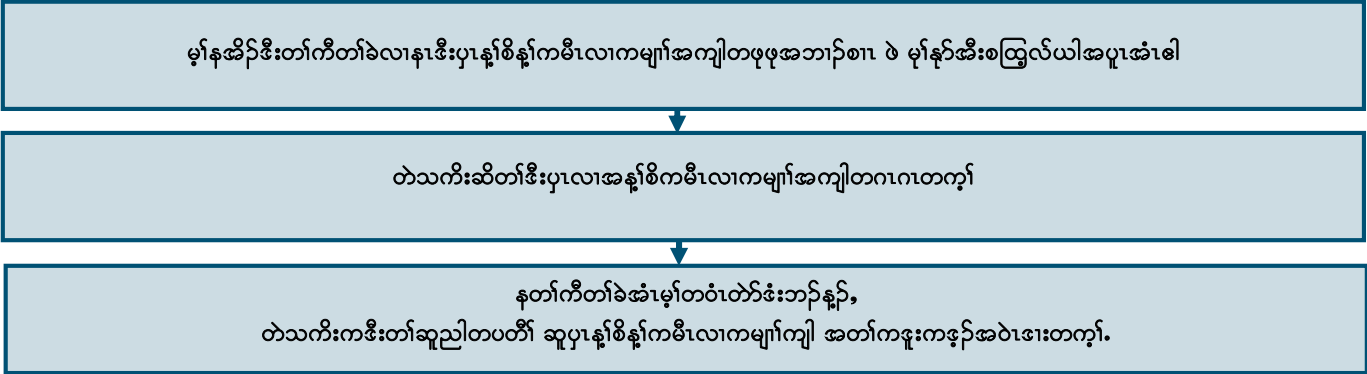
နဟံၣ်ထီၣ်လိာ်အိၣ်သကိးမ့တမ့ၢ်ကိးလီၤဝဲစိဆူပုၤ လၢနကတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ကီတခါအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. နတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢနကွဲးအိၣ်လၢလံာ်လီၤလီၤ. တၢ်ကီတခါ ခဲမ့ၢ်အိၣ်လၢနကီၢ်လၢနကကွဲးလံာ်တခါနမၤ ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်သ့လီၤ. အလီၤအိၣ်လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်ပုၤ ဘၣ်ဃးနတၢ်ကနူးကန့ၣ်အဂ့ၢ်လီၤတၢ် လီၤဆဲး ဒီး လံာ်လံာ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလၢအဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တကီၢ်ဒီးလၢနကဘၣ်မၤပုၤအိၣ်နဟံးန့ၣ်ဖြးထုးထီၣ်အိၣ်သ့ မ့တမ့ၢ် မၤပုၤဘၣ်အိၣ်လၢအထၢၣ်န့ၣ်အဖိခိၣ်ပဲပ ပုၤယံၤသန့ www.ombudsman.wa.gov.au အပူၤအိၣ်တက့ၢ်. နကွဲးလံာ်ဆူပုၤအိၣ်သ့စ့ၢ်ကိး မ့တမ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်ဘၣ်နတၢ်ကနူးကန့ၣ်အလံာ်တကီၢ်ဒီးလၢနမၤပုၤအိၣ်အံၤ ဒီဖျါနဆုၤ အိၣ်ဆူ ပလံာ်ပရၢတး မ့တမ့ၢ် ဆုၤဆူပလီပရၢ(အိမုလ်), မ့တမ့ၢ် ဟဲစိာ်အိၣ်ဆူပရူတက့ၢ်.

နတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်လၢနဟံဖျါအိၣ်န့ၣ်ပကမၤအိၣ်ဒ်လိာ်

ဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ပကကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဝဲ ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဆၢတံၢ်လၢမ့ၢ်ပတြၢးယုယိထံသ့ၣ်ညါအိၣ်အူညါခါန့ၣ်လီၤ. ပကကးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အစၢလၢအကယဲအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဘၣ်ဃးထံသ့ၣ်ညါအိၣ်တခါ ပတအိၣ်ပွဲၤပုၤနီၤတခါဘၣ် ဒီး ပကကိၣ်နတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဂျါလၢနအိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ဒီး လၢ ပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိအအိၣ်တခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ကမုၢ်အိၣ်ထီၣ်လဲန့ၣ် ပကတဲသကိးတၢ်ဒီးန့ၣ် ဒီးပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိအအိၣ်အိၣ်ပစ့ၢ်ကိး ဒ်သိးကဘိဘၣ်က့ၢ်တၢ်ကိတၢ်ခဲအံၤလၢနဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဟ့ၣ်ကုၣ်စ့ၢ်ကိးပုၤနီၤမိကမိၣ်လၢကမုၢ်အကျိအံၤ လၢကကးအိၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်ဆိတလဲ ဒ်သိးကဒီးသးပုၤအဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲလၢအလီၤကံၤဒီးနတၢ်အံၤသ့တမၤအသးခါအူညါလၢတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိလၢအတူၢ်လိာ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အံၤ ကျဲးစးယုကျဲလၢကဘျါရဲတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအူလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်လၢအဘံဘူဆးယးလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ပံာ်တစဲးလီၤ.

တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်အဂ့ၢ်တခါလၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်အိၣ်

နၢ်ကိတၢ်ခဲအံၤတၢ်မ့ၢ်တမၤဝဲမၤတဲာ်အိၣ်ဒီးသးပုၤ, ကိးဘၣ်တၢ်ကရၢကရိလၢအတူၢ်လိာ်တၢ်ကဵုကးကးဒုၣ်တက့ၢ်

နတဲသကိးတၢ်ဒီးပုၤခိဖျိနသ့ပုၤကျိးထံတၢ်, မ့တမ့ၢ်တခါ နမ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ဒီးကလုာ်ပုၤတအုၣ်ဒီးနတၢ်အအိၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးအကျိဒီးနသ့သ့လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိလၢတူၢ်လိာ်မၤစၢၤတၢ်ကဵုကးကးဒုၣ် ဖဲ မ့ၢ်နအိၣ်ဒီးစံးထွဲလိာ်
ကိးဘၣ်ပုၤဖဲ 08 9220 7555 မ့တမ့ၢ် ကိးကလီဖဲ 1800 117 000 (အကလီန့ၢ်ထဲဟံၣ်လိာ်တဲစိအဂီၢ်ခါ)

ပုၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤလီၢ် 131 450 ပုၤအုးအးဒီးနတၢ်အအိၣ်အတၢ်ဆဲးကျိး 1800 555 660 (ဟံဖျါဘၣ် 08 9220 7555)

ဆၢဟ့ၣ်ပုၤလိာ်ပရၢဖဲ mail@ombudsman.wa.gov.au ဖုၤယဲၤသန www.ombudsman.wa.gov.au
ဟဲထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးပုၤဖဲ Level 2, Albert Facey House, 469 Wellington Street Perth WA 6000
ကွဲးဆၢဟ့ၣ်ပုၤလိာ်ပရၢဖဲ PO Box Z5386 St Georges Terrace Perth WA 6831